

Čtvrtek 15. listopadu 2007

P6_TA(2007)0540

Nestabilní situace

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2007 o reakci EU na nestabilní situace v rozvojových zemích

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise Radě, Evropskému parlamentu, Evropskému hospodářskému a sociálnímu výboru a Výboru regionů ze dne 25. října 2007 nazvané „Úvahy o postupu EU v nestabilních situacích – činnost ve složitém prostředí pro trvale udržitelný rozvoj, stabilitu a mír“ (KOM(2007)0643) a pracovní dokument útvaru Komise doprovázející toto sdělení SEC(2007)1417),
 - s ohledem na společné prohlášení Rady a zástupců vlád členských států zasedajících v Radě, Evropského parlamentu a Komise o rozvojové politice Evropské unie: „Evropský konsensus“ podepsané dne 20. prosince 2005 ⁽¹⁾,
 - s ohledem na nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1905/2006 ze dne 18. prosince 2006, kterým se zřizuje finanční nástroj pro rozvojovou spolupráci ⁽²⁾ (Nástroj rozvojové spolupráce),
 - s ohledem na Dohodu o partnerství uzavřenou mezi členy skupiny států Afriky a karibské a tichomořské oblasti (AKT) na straně jedné a Evropským společenstvím a jeho členskými státy na straně druhé, podepsanou v Cotonou dne 23. června 2000 ⁽³⁾, ve znění dohody, kterou se mění Dohoda o partnerství, podepsané v Lucemburku dne 25. června 2005 ⁽⁴⁾ (Dohoda z Cotonou),
 - s ohledem na rámcovou politiku Africké unie (AU) v oblasti obnovy a rozvoje po konfliktech (PCRD), schválenou na summitu AU v Banjulu ve dnech 25. června až 2. července 2006,
 - s ohledem na deset zásad mezinárodní angažovanosti dárců v nestabilních státech a situacích podporovanou ve skupině pro zranitelné státy Výboru pro rozvojovou pomoc (DAC) OECD, které byly schváleny na schůzce DAC na nejvyšší úrovni ve dnech 3.–4. dubna 2007 v Paříži,
 - s ohledem na rezoluci Valného shromáždění OSN 60/1 ze dne 24. října 2005 o zodpovědnosti za ochranu,
 - s ohledem na čl. 103 odst. 2 jednacího řádu,
- A. vzhledem k tomu, že od 90. let řadí Světová banka a mezinárodní společenství pro rozvoj státy, které nejsou schopny plnit svou tradiční funkci a podněcovat rozvoj a které mají slabé instituce, mezi „nestabilní státy“,
- B. vzhledem k tomu, že nestabilita je spíše empirickým než normativním pojmem a že jde o závisle proměnnou, a nikoli původní stav; vzhledem k tomu, že nestabilní situace může existovat před i po krizi; vzhledem k tomu, že odpovědnost za rozhodnutí, kdy již stát není „nestabilní“, by měli mít jeho občané,

⁽¹⁾ Úř. věst. C 46, 24.2.2006, s. 1.

⁽²⁾ Úř. věst. L 378, 27.12.2006, s. 41.

⁽³⁾ Úř. věst. L 317, 15.12.2000, s. 3.

⁽⁴⁾ Úř. věst. L 209, 11.8.2005, s. 27.

Čtvrtek 15. listopadu 2007

- C. vzhledem k tomu, že i když neexistuje jednoznačná pracovní definice tohoto pojmu, lze určit státy, které se nacházejí v nestabilní situaci, a počet států, které Světová banka považuje za „nestabilní“ se od roku 2000 do roku 2006 téměř zdvojnásobil ze 14 na 26 států, z nichž 14 se nachází v subsaharské Africe,
- D. vzhledem k tomu, že je nezbytné pochopit vnější a vnitřní faktory, které přispívají k nestabilitě, aby bylo možné poskytnout pomoc a posílit postavení těchto států, které by přímo prospělo jejich občanům a přispělo by k regionálnímu a globálnímu míru a prosperitě,
- E. vzhledem k tomu, že různé druhy nestability (např. stav náchylnosti ke konfliktům, tzv. prokletí přírodních zdrojů, špatná správa věcí veřejných, stav vnitrozemské nestability) vyžadují různé druhy řešení; vzhledem k tomu, že daná země může spadat do různých typů nestability, což ztěžuje její zařazení a specifická opatření,
- F. vzhledem k tomu, že řešení nestabilních situací je dlouhodobý proces, který vyžaduje vytrvalé a dlouhodobé úsilí postižených zemí i mezinárodního společenství,
- G. vzhledem k tomu, že AU uznává, že obnova je primárně spíše politickou než technickou záležitostí, proto zdůrazňuje potřebu vybudování legitimní státní moci, správy veřejných věcí založené na konsenzu, pozitivních kroků pro zranitelné skupiny a budování místních kapacit v rámci spravedlivého rozdělení moci a vzájemné odpovědnosti, jak je zdůrazněno v rámcové politice AU o PCRD,
- H. vzhledem k tomu, že nestabilita má často své kořeny v chudobě a špatných životních podmínkách a v krajních případech vede často ke kolapsu státu a trvalé nejistotě; vzhledem k tomu, že nedostatek ochrany a práv občanů postižených zemí vyžadují opatření ze strany EU a mezinárodního společenství a musí být jejich ústředním bodem,
- I. vzhledem k tomu, že mezi zeměmi a dárci dosud nedochází k dostatečné výměně zkušeností, což brání tomu, aby se z nich poučili,
- J. vzhledem k tomu, že existuje potřeba zdvojeného mechanismu odpovědnosti; mezi dárci a přijímajícími zeměmi a mezi nimi a jejich občany,
- K. vzhledem k tomu, že existence duplicity mezi nástroji financování vede k ohrožení nebo nedostatečnému přidělení zdrojů, což ještě více ztěžuje odpovědnost a angažovanost již oslabených společností,
1. domnívá se, že nestabilita je složitý rozvojový problém, a zdůrazňuje potřebu dobře definovaného a koherentního programu založeného na zásadě „nepřispíbat škodu“, tj. přizpůsobit se situaci, zohledňovat dlouhodobá hlediska a koordinovat rozmanité cíle a přístupy různých zainteresovaných stran s ohledem na hlavní a nejdůležitější cíl, kterým je snížení chudoby a dosažení rozvojových cílů tisíciletí;
2. vítá přípravu odpovědi EU na nestabilitu a zdůrazňuje potřebu zapojení parlamentů do všech fází této strategie;
3. potvrzuje, že stabilní demokratický politický systém vedoucí k rozvoji, právní stát, ochrana lidských práv, dobrá správa věcí veřejných a mírová prevence konfliktů jsou nejlepším způsobem řešení situací nestability a směřování k fungujícím otevřeným institucím a tvorbě účinné a spravedlivé politiky;

Čtvrtek 15. listopadu 2007

4. poukazuje na to, že programování a opatření v nestabilních situacích musí být komplexní a koherentní a jejím hlavním cílem musí být obyvatelé a udržitelný rozvoj postižených zemí a že do stávajících nástrojů a mechanismů musí být začleněn přístup orientovaný na stabilitu, a plně souhlasí s tím, že je třeba zvýšit potenciál strategických programů pro jednotlivé země a tematických programů připravených v rámci partnerství a zaměřených na prevenci nestability;
5. zdůrazňuje, že hlavní body programu proti nestabilitě by měly zahrnovat tři aspekty s důrazem na pomoc chudým a prevenci chudoby: podpora bezpečnosti lidí, zlepšení rozvoje a zajištění míru; zdůrazňuje rovněž nutnost jejich důsledné realizace v praxi;
6. domnívá se, že dlouhodobé strategické plánování musí být koordinováno s prováděním programů, protože musí zůstat flexibilní a adaptabilní a musí být schopné reagovat na situaci v dané zemi; vyzývá proto Komisi, aby podporovala dlouhodobý rozvoj, ale aby také z krátkodobého hlediska zabezpečovala základní služby, jako je zdravotní péče a vzdělávání;
7. zdůrazňuje, že rozvojové programy pro nestabilní situace by měly sledovat stejné základní zásady, které platí pro jiné rozvojové programy, tj. osvojení, partnerství, vzájemná odpovědnost a udržitelnost;
8. vyzývá Komisi, aby podporovala všezahrnující mírový a politický dialog a proces usmíření a zvýšila zapojení společenství a občanské společnosti do všech aspektů obnovy a do strategií rozvoje;
9. zdůrazňuje, že trvalého míru lze dosáhnout, pokud bude existovat spravedlnost a pokud bude vidět, že je vykonávána, zejména pokud jde o válečné zločiny a zločiny proti lidskosti; v této souvislosti vyzývá Komisi, aby podpořila posilování právních a soudních systémů nestabilních států s cílem zajistit, aby pachatelé závažných činů byli postaveni před soud, ale také umožnit paralelní rozvoj v oblasti justice a usmiřovacích iniciativ;
10. žádá, aby byla posílena individuální lidská práva, včetně práva těch nejchudších na vlastnictví půdy; a vyzývá Komisi, aby podpořila úsilí rozvojových zemí o diverzifikaci jejich zemědělské výroby, která by jim umožnila vymanit se z postavení vysoce rizikového jednodřevinného hospodářství, a vyhnout se tak nestabilním situacím, které vedou k hospodářskému kolapsu;
11. znovu opakuje, že rozvojová a humanitární opatření EU vyžadují, aby byl kladen větší důraz na preventivní opatření, systém včasného varování a analýzu rizik s cílem vyhnout se jak umělým, tak přírodním katastrofám, které vedou k nestabilním situacím;
12. potvrzuje, že komplexní model týkající se stability a rozvoje musí vzít v úvahu existující místní, regionální a kontinentální iniciativy, např. rámcovou politiku AU o PCRD, Nové partnerství pro rozvoj Afriky (NEPAD), Africký mechanismus vzájemného hodnocení a Africkou chartu o demokracii, volbách a správě věcí veřejných v Africe; vyzývá proto Komisi, aby podpořila úsilí na posílení vzájemné spolupráce mezi jižními zeměmi v této oblasti;
13. vyzývá dále Komisi, aby zajistila, že do úsilí o překonání nestabilní situace budou plně zapojeny nejen domácí zainteresované strany, ale že budou také zohledněny jejich vlastní představy a definice budování státu a jejich státní model a že budou využity místní odborné poznatky a zkušenosti;
14. zdůrazňuje zásadní úlohu žen a zranitelných skupin při podporování rozvoje a míru a žádá Komisi, aby podporovala posilování jejich postavení ve společnosti, zejména zohledněním jejich specifických potřeb a situace v nestabilním prostředí;

Čtvrtek 15. listopadu 2007

15. vítá skutečnost, že v rámci společné strategie EU-Afrika bude probíhat mezi EU a Afrikou dialog o koncepci „nestabilní situace“, jehož cílem je dosažení vzájemného porozumění a shody, pokud jde o kroky, které by mohly být přijaty, a že tento dialog byl již zařazen do akčního plánu;
16. připomíná, že každý jednotlivý stát má povinnost chránit své obyvatelstvo před genocidou, válečnými zločiny, etnickými čistkami a zločiny proti lidskosti a že EU důrazně podporuje odpovědnost za ochranu v souladu s rezolucí Valného shromáždění OSN 60/1 ze dne 24. října 2005; zdůrazňuje, že odpovědnost za ochranu zahrnuje používání trvalého diplomatického, ekonomického a právního tlaku a hrozeb, přičemž donucovací vojenské zásahy jsou až tou poslední možností a musí být přísně kontrolovány;
17. zdůrazňuje, že řešení nestabilních situací je složité a vyžaduje významné finanční a lidské zdroje a dlouhodobou angažovanost; vyzývá proto Komisi a členské státy, aby zajistily, že tyto zdroje budou k dispozici dostatečným, adekvátním a předvídatelným způsobem a že mezi agenturami dárců bude existovat soulad;
18. zdůrazňuje, že použití rozpočtové podpory není vhodné v nestabilních situacích, pokud jsou kapacity pro audit a monitorování slabé nebo neexistují; vyzývá proto Komisi, aby v těchto situacích použila jiné formy financování, pokud nemůže poskytnout podrobné informace o tom, na co jsou tyto peníze vynakládány;
19. žádá Komisi, aby poskytla Parlamentu seznam dárců a mezinárodních aktérů a informace o druhu prováděné práce, aby byla možná kontrola optimálního využití dostupných nástrojů a zdrojů;
20. pověřuje svého předsedu, aby předal toto usnesení Radě, Komisi, vládám členských států, spolupředsedům Smíšeného parlamentního shromáždění AKT-EU, generálnímu tajemníkovi OSN a Africké unii.

P6_TA(2007)0541

Hodnocení sociální reality

Usnesení Evropského parlamentu ze dne 15. listopadu 2007 o vyhodnocení sociální reality (2007/2104(INI))

Evropský parlament,

- s ohledem na sdělení Komise nazvané „Návrh Společné zprávy o sociální ochraně a sociálním začlenění“ (KOM(2007)0013) a na společnou zprávu přijatou Radou ve složení pro zaměstnanost, sociální politiku, zdraví a ochranu spotřebitele (EPSCO) dne 22. února 2007,
- s ohledem na sdělení Komise o vyhodnocení sociální reality – průběžnou zprávu pro zasedání Evropské rady na jaře roku 2007 (KOM(2007)0063),
- s ohledem na Úmluvu OSN o právním postavení uprchlíků přijatou v roce 1951,
- s ohledem na Mezinárodní pakt OSN o hospodářských, sociálních a kulturních právech z roku 1966,
- s ohledem na Úmluvu OSN o právech dítěte přijatou v roce 1989,
- s ohledem na Úmluvu OSN o ochraně práv migrujících pracovníků a členů jejich rodin přijatou v roce 1990,